

PRIEŠ KELIONĘ

– Sveika, Žiuli, – tarė jai vyras, padėjęs prekes ant konvejerio juostos.

– Laba diena, pone. Ar šiandien viską pasvėrėte? – paklausia ji, nenorėdama pasišaipyti.

– Darau pažangą... O kaip jūs? Ar šiandien geriau?

– Geriau?

– Anąkart nebuvote nusiminusi?

– Ne! – atsako ji abejingai.

– Matyt, į akį kas nors buvo įkritę?

– Tikrai taip! Izoterminis krepšys mokamas, vis tiek imsit?

– Taip! Juk jis naudingas, ar ne?

– Jums spręsti. Iš viso keturiasdešimt septyni eurai ir devyniasdešimt penki centai.

– Štai, – taria vyras, tiesdamas penkiasdešimties eurų banknotą, – gražą pasilikite.

– Jokiu būdu. Arbatpinigių imti negalim.

– Arbatpinigių? Tuomet reikėtų pakviesti jus po darbo išgerti?

- Nežinau, ar derėtų.
- Bijote paskalų?
- Ko gero, man ir į senelius tiktumėt!
- Neperdėkit, įsižeisiu!
- Bent jau į tėvus tikrai...
- Ar tėvas neturi teisės išgerti su savo dukra?
- Aš nesu jūsų dukra.
- Nieks to nežino. Galima apsimesti.
- Ko jums reikia? Šviežio kūno?
- Nedoros darbuotojos, kuri supažindintų mane su maisto prekių parduotuvėmis.
- Priklauso nuo to, ko ieškot.
- Ieškau kelio į viengungių pasaulį, trisdešimt metų praleidęs su moterimi, kuri tvarkė visus šeimos reikalus ir pirkdavo maistą.
- Aš ir sakau – šviežio kūno!
- Kad jau įsigijau izoterminį krepšį, reikia jį panaudoti.
- Net įtraukusi pilvą netilpčiau į jūsų krepšį.
- Tiek daug neprašau, kviečiu tik taurelės po darbo. Ke-
lintą baigiate?
- Nuo pirmos iki trijų man pertrauka.
- Kur pietaujate?
- Turiu obuolį.
- Obuolį? Net sumokėjus kaip už razinas, obuolys nėra pakankamai maistingas. Lauksiu jūsų alėjos Pė, kaip Pol-
lis, automobilių stovėjimo aikštelėje, pilkame visureigyje
Audi, važiuosim kur nors papiegti.
- Žiuli ištiesia jam kasos kvitą ir dirsteli į kitus klientus,

kurie, priversti laukti, rūšiai į ją dėbso. Reikėtų būti at-sargesnei, jie gali pasiskųsti direktoriui, o šis, savo ruožtu, pasinaudoti proga paprašyti jos trupučio meilumo.

Dar nenusprendė, ar eis ieškoti to pilko visureigio alėjos Pė automobilių stovėjimo aikštelėje. Iš kur jai žinoti, ar tas vyras nepareikalaus ko nors panašaus? Bet stovėjimo aikš-telėje vidury dienos nėra jau taip pavojinga. Be to, graudu buvo žiūrėti, kaip jis iš kailio neriasi, mėgindamas apsi-pirkti ir priprasti prie viengungio gyvenimo.

Tai paskutinė jos darbo diena prieš trijų savaitių atosto-gas, puiki proga atšvęsti. Nereikės dvi valandas slampinėti po prekybos centrą – namo negrįžta, nes kiek įmanydama taupo benzina. Rankinėje turi paskutinę iš bibliotekos pa-siskolintą knygą, bet kaip atsiriboti nuo aplinkos triukš-mo? Personalo poilsio kambarys niūrus ir belangis, o vai-kinai iš mėsinės skyriaus kaip riebus veršiai nuolat laido jai tokias pat riebias replikas.

Bet štai vyrukas, vairuojantis visureigį *Audi*, turbūt nu-sives į prašmatnų restoraną. Bus proga sukaupti šiek tiek atsargų sunkiam mėnesio galui.

Mėnesio gale visada striuka su pinigais...

Žeromas rado jauną moterį, kuri jį pavaduos. Nelabai patyrusi, bet nesvarbu. Jis nori ištrūkti prie jūros, akimis pasinerti į tolį ir pamiršti pelkėtą dugną, į kurį tris mėne-sius grimzta.

Moteris turi atvykti dar šįvakar. Žeromas net siūlė jai apsisototi jo namuose. Šiąnakt liks dviese, nes jis išvyks tik

rytoj. Tėvas neseniai skambino patikslinti valandą. Jo tėvas irgi išsiilgęs jūros gaivos.

Bet dėl kitos priežasties. Kad lengviau atsikvėptų.

Dar daugiau nei dvi valandos konsultacijų. Mintys apie būsimą kelionę suteikia jėgų išbūti tiesia nugara ir pakelta galva. Medikas turi jaustis gerai. Medikui nevalia išskysti. Medikas turi būti lyg ramstis, už kurio griebiasi silpni pacientai. Jo pareiga būti tvirtam kaip akmuo.

Tai bent tvirtas ramstis!

Prieš keletą mėnesių susprogdintas, sulygintas su žeme ramstis nieko nebeišlaiko. Išklauso, išrašo vaistų, apčiuopia, susiuvu, bet ramsčio vaidmens nebeatlieka. Ištvėria be antidepresantų, o tai jau šis tas. Bet nepamirškime alkoholio.

Vaikas nekantriai laukia momento, kai galės eiti namo. Šiandien jį pasiims Tati, o mama greitai išeis atostogų. Kas vakarą ir kas rytą bus namuose. Net per pietus! Tati skaniau pamaitina, bet su mama jam vis tiek geriau.

Darželis jam nepatinka. Išmoksta dainelių, bet ten per daug triukšmo, besistumdančių ir ramybės neduodančių vaikų, per daug veiklos, vaizdų ir garsų.

Mama pažadėjo, kad per atostogas kasdien jo į darželį neves, pasinaudos proga daugiau laiko praleisti drauge. Nesvarbu, ką auklėtoja sakys.

Jo mama ne tokia kaip kitos. Visų pirma, ji pati gražiausia. Ir jauniausia. Kartais palaikytum vyresne sesute, laukiančia jo prie darželio. Be to, jai nerūpi, ką mano kiti.

Ir ji keikiasi. O kai jis darželyje nusikeikia, turi atlikti bausmę. Gera būti suaugusiajam, niekas nebara, kai nusikeiki.

Bet vakarais mama kartais verkia, kai ant stalo išsidėlioja kažkokius lapus ir spaudo skaičiuotuvo mygtukus.

Jam tai netrukdo kasdien valgyti makaronų. Šitai jis mėgsta. Nors su mėsa skaniau. Skaniau nei su sviestu. Tati pranašumas tas, kad ji turi daugiau pinigų ir gali nupirkti skanesnio maisto...

Trylikta valanda.

Pertrauka.

Žiuli norėtų pasukti į alėją Pė ir susitikti su vyru, kuris jai pasirodė visai malonus. Be jokių slaptų minčių. Bet galėtų būti jos tėvas! Ir vis dėlto naudinga retkarčiais prasi-
blaškyti. Be to, traukia ir skanių pietų perspektyva.

Jai pasirodžius alėjoje, sumirksi visureigio žibintai. Sėdant ant keleivio sėdynės, vyras maloniai šypsosi. Odiniai apmušalai, raudonmedžio prietaisų skydas, švarūs kilimėliai.

Nė trupinėlio.

Kaip jis taip sugeba?

Ir sulygink šį prabangų automobilį su jos išklerusiu ir seniai atitarnavusiu *Renault 5*, kuris vos nesubyra kaskart, pasukus uždegimo raktelį. Aprūdijusiu kėbulu ir apdriskusiais sėdynių apmušalais. Tiesa, ji nelabai mėgsta tvarkytis, ypač tvarkyti automobilio, kurio funkcija, jos akimis, tėra nuvežti iš taško A į tašką B. Svarbiausia, kad jis važiuotų.

Apie gedimą bijo ir pagalvoti. Automobiliu ji važinėja į darbą, be jo nė iš vietos. Damoklo kardas – paskirstymo diržas, kurį reikėjo pakeisti nuvažiaus dvidešimt tūkstančių kilometrų. Mechanikas paaiškino: jei diržas trūks, gali sugesti variklis. Žiuli atsakė, kad, pakeitus diržą, neliks pinigų buto nuomai. O mechanikas, savo ruožtu, atkirto: sugedus varikliui, ji negalės važiuoti į darbą, taps bedarbė ir vis tiek neturės pinigų buto nuomai.

Kadangi mechanikas – ne bankininkas, jai beliko mels-tis, kad diržas netrūktų.

Polis pasiūlo restoraną, kuriame ji nėra buvusi. Žiuli mažai kur buvusi. Už keleto minučių kelio.

– Džiaugiuosi, kad atėjot, – paprastai taria jis.

– Įspėju, kad nieko iš manęs nesitikėtumėt! – atsako ji griežtu tonu.

– Jūs tik lojat ar ir kandat?

– Neloju, tik patikslinu.

– Ko galėčiau iš jūsų tikėtis, be keleto gerų prekybinių patarimų?

– Atleiskit, aš taip įpratusi.

– O aš ne!

– Retas atvejis.

– Visi vyrai stačiokai?

– Reikia manyti.

– Staiga pajutau spaudimą, beveik nepatogu.

– Kodėl?

– Jaučiu poreikį įrodyti, kad aš ne toks.

– O tai labai sunku?

– Ne... taip... nežinau. Pažiūrėsim.

Stoja tyla...

– Siūlau kartu papietauti, – tęsia Polis, – pasikalbėti apie viską ir apie nieką, apie jus, jei norite, apie mane, jei jums įdomu, be jokio spaudimo ar slaptų minčių.

– Man tinka, – taria mergina.

– Svarbiausia, kad pasistiprintumėte ne tik obuoliu!

– Aš įpratusi per pietus suvalgyti obuolį...

– Įprotis nėra subalansuotos mitybos garantas.

– Darau, ką galiu.

– Šiandien galėsit užsisakyti visą pietų komplektą, jei tik grįžtant neapvemsit mano prietaisų skydo.

– Pasistengsiu, – atsako Žiuli ir pagaliau nusišypso!

Restoranas prabangus. Žiuli net šiek tiek nesmagu su džinsais apdriskusiomis palankomis, marškinėliais gilia iškirpte ir išblukusiais sportbačiais.

– Jūs tikras, kad mane įleis? – susirūpina ji.

– Kodėl gi ne?

– Nederu prie aplinkos.

– Juk neketinam jūsų kabinti ant sienos.

– Padarysiu blogą įspūdį, ar ne?

– Na, žinoma! Bet koks skirtumas. Su banko kortele galima atrodyt ir nederamai. Taip net smagiau.

– Aš neturiu banko kortelės.

– Tuomet... kaip čia jums pasakius, Žiuli... Nors ir pakankamai progų suteikėte man atsikirsti, taip bus lengviau

įrodyti, kad nesu storžievis. Gerai išauklėtas vyras įprastai vaišina moterį restorane. Nebent susidurtų su griežta feministe, painiojančia mandagumą su arogancija.

– Įtariu, kad feministės turi banko kortelę...

– Bet kramtomąją gumą patarčiau išspjauti, nes galit išties prastai pasirodyt.

Žiuli sutinka. Atplėšia popierinės nosinaitės kamputį, suvynioja į jį nusikaltimo objektą ir išmeta į peleninę. Padavėjas atneša valgiaraštį. Žiuli permeta jį akimis ir ryžtingai užverčia.

– Kas yra? – susirūpina Polis. – Niekas nepatiko?

– Man per brangu, – atsako ji, su gumulu gerklėje.

– Jūs feministė?

– Ne, o ką?

– Vadinasi, neketinat mokėti?

– Kaskart įsidėjus kąsnį į burną, jausiuosi taip, lyg čiaumočiau penkių eurų banknotą.

– Nežiūrėkit į kainą!

– Nieko negaliu padaryti, įpratau žiūrėti į kainą, beviltiška priešintis, skiltis dešinėje visada patrauks mano žvilgsnį...

– Tuomet aš pats jums perskaitysiu meniu.

– Žmonės manys, kad nemoku skaityti.

– Tada šnabždėsiu...

– Žmonės manys, kad meilikaujat, nors galėtumėt būti mano tėvas.

– Žiuli, leiskit žmonėms manyti, ką nori, – atsako jis ir linksmi atsidūsta.

Polis skaito, o Žiuli nuolat jį pertraukia. Toli gražu nepažįsta visų siūlomų patiekalų. Salės kampe stovintis padavėjas stebi devinto staliuko keistenybes. Pamatęs, kaip vyras su šypsena padeda meniu, prieina.

– Jau išsirinkote, ponai?

– Taip. Poniai rūkytos lašišos ir jautienos filė su voveraitėmis, o desertui sūrio pyragą su avietėmis. Man to paties. Ir atneškite gero vyno, jaunuoli, pasikliauju jūsų skoniu.

– O garnyruai?

– Traškių bulvyčių. Vietoj obuolių.

– Atleiskit? – paklausia padavėjas.

– Nieko, nieko, – atsako Polis ir mirkteli Žiuli.

Vaikinas paima valgiaraštį ir sparčiai nueina. Žiuli siurbčia granatų kokteilį ir smalsiai apžiūrinėja aplinką.

– Pirmą kartą čia?

– Žinoma. Neturiu pinigų restoranams.

– Net retkarčiais nepasilepinat?

– Ne.

– Šį tą prarandat.

– Jei tik žinotumėt, ką prarandu!

– Pavyzdžiui?

– Viską. Gyvenimą apskritai. Kodėl pakvietėt į restoraną?

– Pagailo.

– Manęs? – sušunka ji.

– Taip, jūsų. Puikiai žinau, kad tądien, kai pirmąkart stovėjau eilėje prie jūsų kasos, ašara ne nuo dulkelės akyje riedėjo. Mane tai sujaudino.

- Be reikalo. Greitai praėjo.
- Kas tądien nutiko?
- Kodėl jums įdomu?
- Gali būti, kad norėsiu išgražint marmūžę tam, kuris jus įskaudino. Negaliu žiūrėti, kaip skriaudžiamos moterys.
- Iš ko sprendžiat, kad nuskriaudė vyras?
- Iš to, kaip didžiai juos vertinat.
- Tikrai norit išgirsti?
- Ne, man vis vien, tik palaikau pokalbį, kol laukiam patiekalų.
- ...
- Žinoma, noriu!
- Jau ne vieną mėnesį jis man neduoda ramybės ir grąsina bausmėm, vos tik kaip nors suklystu. Anądien patikino, kad kitą sykį teks su juo permiegot.
- Atleiskit, nesupratau? – taria Polis, vos nepaspringęs gurkšniu alaus.
- Neturiu iš ko rinktis.
- Juokaujat?
- Ne, ir jis žino, kad gali įspęsti mane į kampa, nes neturiu kitos išeities.
- Kur tai matyta? – pasipiktina Polis.
- Anądien, kol buvau tualete, kolegė iš mano kasos paėmė penkiasdešimt eurų. Mačiau, kaip dėjo mano rankinę į vietą. Mane iškvietė direktorius ir pareiškė, kad galėtų iš karto atleisti, todėl kitąkart turėsiu būti jam maloni.
- Neįdavėt kolegės?

– Taip nedera.

– O miegoti su direktorium dera? – paklausia Polis. – Nesiulė gražinti pinigų ir viską pamiršti?

– Gal juokaujate?! Kai pasitaike tokia proga? Buvo atveju, kai kasininkes atleido dėl nuolaidų kupono, žinot tokius, kurie išlenda su kasos kvitu. Kai klientams jų nereikia, turim sunaikinti. Jei kurią nors prigauna pasilikus, galėtų gražinti eurą aštuoniasdešimt, bet tas asilas vis tiek turi teisę atleisti. O čia penkiasdešimt eurų...

– Kodėl neįdėjot trūkstamo banknoto, kol niekas nepastebėjo, jei žinojot, kas laukia?!

– Neturėjau.

– Parduotuvėj yra bankomatas.

– Sakau, neturėjau.

– Visi banko sąskaitoj turi bent penkiasdešimt eurų.

– Ne. Kaip tik prieš algą...

Polis išsiima iš kišenės piniginę, ištraukia penkiasdešimties eurų banknotą ir ištiesia Žiuli, o ši piktai į jį dėbėli.

– Paimkit! – taria Polis, keletą sekundžių nervingai purtęs banknotą.

– Jokiu būdu.

– Paimkit, sakau. Nieku gyvu neleisiu, kad tai pasikartotų. Paslėpkit piniginę ir paimkit tik tuo atveju, jei vėl atsidurtumėt panašioj padėty.

– Jums tikrai nereikia šito daryti.

– Žinoma, reikia!.. Turiu parodyti, kad nesu stačiokas.
Įrodymas Nr. 1.

– Jei iš pradžių žmonės mane laikė jūsų berašte meiluže, tai dabar manys, kad man už tai mokat.

– Žmonės manys, kad esat mano dukra, kuriai duodu arbatpinigių.

– O jūs tikrai norit pasirodyti mano tėvu!

– Ar galėtumėt įrodyti, kaip viskas buvo? Arbitrams tai labai svarbu.

– Kam kam?

– Darbo ginčų tarybai, ginančiai samdomų darbininkų teises. Juk taip lengvai nepaliksime šito reikalo.

– Man reikia to darbo, negaliu jo prarasti.

– Tai beprotybė.

– Toks gyvenimas. Gal jūs iš kitos planetos?

– Ne, bet neįsivaizduoju, kaip gali dėtis tokie dalykai.

– O kuo jūs dirbat savo Kendi Kendi šaly?

– Esu *Bugatti* aeronautikos inžinierius.

– Įdomu?

– Nepaprastai.

– Gerai moka?

– Pinigų netrūksta. Pasiokiau karjeros viršūnę ir galiu atsipūsti. Užtenka gaunamų įplaukų.

– Iš palikimo?

– Ne, iš patento, kurį užregistravau darbinės veiklos pradžioje, tinkamu laiku kilus pelningai idėjai, todėl dabar man nieko netrūksta.

– Išskyrus moterį.

– Man nereikia moters.

– Jūsiškė nepaliko?

– Paliko. Seniai buvo laikas. Nebeapsikenčiau su ja. Buvo visai patogiu, bet...

– Matot, koks jūs stačiokas, apie moteris kalbat kaip apie daiktus. Visa laimė, kad neturiu banko kortelės, antraip leisčiau sau būti feministe ir už tai atsigriebčiau.

– Čia ji parankiai ištekėjo už piniguočiaus.

– Turit vaikų?

– Sūnų. Iš pirmos santuokos.

– Dievaži, jūsų vedybinis gyvenimas nenuobodus. Ir pirmoji žmona paliko?

– Tam tikra prasme... – atsako Polis ir nusuka žvilgsnį šalim; paskui tęsia, – ar skani jautienos filė?

– Nuostabi. Taip skaniai nevalgiau nuo Pirmosios Komunijos.

– Turite draugą? – užklausia Polis, sumanęs pakeisti temą.

– Kodėl klausiat?

– Šiaip.

– Neturiu. Mano gyvenime tik Liudovikas.

– Kas yra Liudovikas?

– Mano sūnus.

– Turite sūnų? – nusistebi Polis.

– Taip, jam greitai treji.

– O kiek jums? – paklausia apstulbęs.

– Dvidešimt.

– Nelaimingas atsitikimas?

– Nevadinkit Liudoviko nelaimingu atsitikimu. Jis geriausia, kas man yra nutikę.

- O kaip tėvas?
- Nėra.
- Klonavimas, partenogenezė* ar biblinis stebuklas? – paklausia pralinksmejęs Polis.
- Vakarėlis su alkoholiu.
- Dėl to jums taip reikia to darbo ir rizikuojat kęsti siaubus su direktoriumi?!
- Taip, dėl jo.
- Jūsų tėvai nepadedą?
- Tėvas išvarė iš namų, sužinojęs, kad laukiuosi.
- O motina?
- Nuo to laiko geria, kad užsimirštų. Slaptomis matomės. Bet retai.
- Tai bent paveikslas!
- Pikaso. „Nematytas neregėtas gyvenimas“.
- Kodėl jus išvarė?
- Jis katalikas integristas.
- Integristas?
- Turbūt, antraip būtų pasigailėjęs. Vis tiek nebegalėjau jo kęsti. Namuose buvo tikras košmaras. Niekad neįtilpau į jo standartus. Languoti sijonai žaidimams su sniegu... Vaikystėje taikstaisi, o paauglystėje ima kilti abejonių. Ir noras maištauti.

Žiuli su Poliu tęsia pokalbį prie deserto. Mergina papasakoja apie bendrabutį, kuriame gyveno su sūnumi iki pilnametystės, apie mokslus, kurių netęsė po dvylikos klasių,

* Partenogenezė – nelytinis dauginimasis, kai organizmas išsivysto iš neapvaisintų kiaušialąsčių (čia ir toliau – *vert. past.*).

apie patirtus vargus ir prastai apmokamą kasininkės darbą nežmonišku grafiku – vienintelį pragyvenimo šaltinį. Apie nenumaldomai lekiančias niūrias dienas ir palaimą šiandien išeinant atostogų, net jei šios reiškia tik tiek, kad nematys to žąsino Šasono. Bet svarbiausia, kad galės būti su sūnumi, kuriam lieka tiek mažai laiko: kas antrą dieną dirba iki vėlumos.

– Kaip suprantu, per atostogas niekur nevyksite? Jūsų sūnus eina į darželį.

– Per mano atostogas į darželį eis tik tada, kai norės. Dar atsivaikščios. Bet, žinoma, niekur nevyksiu...

– Į darželį eiti neprivaloma?

– Ne. Privalomas mokslas. O trejų metų vaikas... Integralų ir kinetinės energijos nestudijuoja.

– Išmanot tokius dalykus? – nusistebi Polis.

– Taip, o ką?.. Aš kasininkė, bet ne idiotė. Buvau pasirinkusi gamtamokslinę pakraipą.

– Kodėl netęset mokslų?

– Už ką?

– Hm... – susimąsto Polis ir nepatogiai nusišypso. – Patinka Bretanė?

– Niekada nebuvo. Vaikystėje per atostogas visada vykdavome į Lurdą. Bet ten, ko gero, gražu.

– Aš jus nusivešiu.

– Atleiskit?

– Rytoj ryte kelioms dienoms išvykstu į Bretanę pailsėti. Jums atostogas, taigi galiu nusivežt.

– O kaip mano sūnus?

– Ir jūsų sūnų, žinoma. Pamokysim bangų kinetikos ir Archimedo jėgos. Pranoks bendraamžius ir nustebins auklėtoją.

– Iš tiesų imsiu manyti, kad tikitės iš manęs nedorų dalykų.

– Ten bus ir mano sūnus. Jam reikia gryno oro.

– Jis žino? Sutinka?

– Į pirmą klausimą atsakymas – ne, o į antrą atsakymo nežinau. Neprašysiu jo sutikimo. Mano namas, mano automobilis, ir pats jį ten vešiuosi, taigi ne jam kelti reikalavimus. Be to, padėsite jam prasiblaškyti.

– Ir jam prireikė šviežio kūno?

– Jis irgi ne stačiokas. Nemanokit, kad galit būt įdomi tik dėl to.

– Kuo tuomet aš jums įdomi?

– Palietėt širdį.

– Gailitės manęs?

– Visai ne. Bet per valandą su jumis išsipasakojome daugiau, nei aš su žmona per pastaruosius šešerius metus. Man gera. Be to, visada svajojau turėti dukrą.

– Be abejonės, taikotės man į tėvus...

– Tai ar sutinkat?

– Kad būtumėt mano tėvas?

– Ne! Vykti į Bretanę.

– Nežinau, reikia pagalvoti...

– Paskambinkit man šį vakarą, kai nuspręsit, – pasiūlo Polis, tiesdamas savo vizitinę kortelę.

– Neturiu telefono.

– Ne?

– Atjungė prieš tris mėnesius.

– Tuomet užvažiuosiu jūsų, bus smagu. Rytoj septintą.

Kur jūs gyvenat?

Žiuli padiktuoja adresą ir paaiškina, kad rasti visai nesunku, nes gyvena senoje klebonijoje įkurtame socialiniame būste prie pat bažnyčios.

– Kaip įdomu. Perdėm religingas tėvas išvaro jus iš namų, o jūs apsigyvenate senoje klebonijoje...

– Kas rytą ir vakarą girdžiu varpus! Visai kaip anksčiau. Tik varpai kiti.

Žeromas stebi, kaip moteris įvažiuoja į žvyruotą namo kiemą. Sustoja, iš rankinės išsiima keletą daiktų, užmeta akį į galinio vaizdo veidrodėlį ir instinktyviai pasitaiso plaukų sruogą. Užsimerkusi giliai įkvepia ir išlipa iš automobilio. Žeromas pasitraukia nuo lango, kad moteris nepasijustų stebima, ir patraukia laiptais žemyn, laukųjų durų link. Skambutis.

Atidaręs duris, išvysta susijaudinusią ir susivaržiusią moterį.

– Labas rytas! – Pasisveikina ji, tiesdama minkštą kaip zefyras ranką, ir nežiūrėdama jam į akis. – Karolina Lagard, jus pavaduosianti gydytoja.

– Labas rytas, Karolina, – taria Žeromas, nutaisydamas kuo platesnę šypseną.

Rezultatas nekoks. Jo šypsenos labiau primena grimasas. Jau keletą mėnesių bet koks jo elgesys atrodo apsimestinis.

– Lengvai radot?

– Su GPS imtuvu nesunku rasti ir pačius tolimiausius užkampius.

– Sakot, kad čia užkampis?

– Ne, tikrai ne, ne tą norėjau pasakyti, atleiskit, – teisi-nasi moteris ir akivaizdžiai susigėdusi nuleidžia akis.

– Aš tik erzinu. Atsivežėt lagaminų, kuriuos reiktų iš-krauti?

– Taip, einu paimti.

– Aš jums padėsiu.

Savo mažais kulniukais moteris žengia per žvyrą lyg per apšalą. Pasijutusi nepatogiai pažvelgia į namų šeimininką ir nusišypso.

– Ko gero, čia teks avėti sportbačius.

– Tik einant į lauką. Butas antrame aukšte, o kabine-tas pirmame. Name jokių akmenukų. Bet važiuojant pas lignonius...

– Vis tiek reikės prisitaikyti. Pirmą kartą ką nors pava-duosiu. Ar tai jūsų negąsdina?

– Kad jau paklausėt, gal ir sunerimsiu. Visi tai patyrėm. Bet kada nors juk reikia pradėti.

– Jūs labai malonus, kad mane priėmėt.

– Man reikia poilsio.

– Taip, matyti.

– Mokat žerti komplimentus.

– Atleiskit, ir vėl negerai nuskambėjo. Bet atrodot pa-vargęs, – taria ji, žiūrėdama sau į batus.

– Neatsiprašinėkit. Ir šįkart tik erzinu. Stengiuosi pra-laužti ledus, atrodot labai susijaudinusi.

– Pirmą kartą pavaduosiu gydytoją. Bijau, kad neįstengsiu.

– Prašau tik viena – nieko nepražudyti.

– Tikiuosi. Galėčiau jums paskambinti, jei kartais...

– Jei kartais ką nors pražudytumėt?

– Jei kartais prireiktų.

– Ne taip įsivaizdavau savo atostogas, bet blogiausiu atveju skambinkit. Palikau netoliese dirbančių gydytojų adresus. Nebijokit su jais susisiekti, nesikandžioja.

Žeromas jai aprodo namus: pirmame aukšte įrengtą kabinetą ir viską, kas jame, nuo kompiuterio iki lentynų, paskui nusiveda į antrą aukštą ir svečių kambarį, kuriame ji keletą savaičių gyvens.

Viską aprodęs, grįžta į virtuvę gaminti vakarienės, o ji tuo tarpu išsikrauna lagaminą. Po tiek mėnesių vienatvės Žeromo namuose atsiradusi moteris jį sutrikdo. Apima keistas jausmas, grįžta seniai pamirštos emocijos, kažkokia trūkusi dalelė nubunda ir užsipildo. Kuo – jis nesupranta, bet tai išsklaido neramią tuštumą, kuri siurbia jį iš vidaus kaip juodoji skylė.

Jo lagaminai jau suruošti, liko tik keletą valandų pamiegoti. Miegą pratęsti galės kelyje. Jo tėvas be pertraukos nuvažiuoja ir tūkstantį kilometrų. O jis jau nieko nesugeba. Net paruošti padorią vakarienę jam per sunku. Makaronus kaskart perverda, o kapotą mėsą perdžiovina.

Jam sielojantis dėl savo apgailėtinų kulinarinių sugebėjimų, koridoriaus gale pasigirsta vaitojimas. Užsimetęs ant peties virtuvės rankšluostį, pasuka svečių kambario link.

Moteris, atsėdusi ant lovos ir rankomis užsidengusi veidą, mėgina sulaikyti ašaras.

– Kas atsitiko? – paklausia Žeromas ir prisėda šalia.

– Aš... aš bijau, – kūkčiodama prataria ji.

– Ko?

– Kad nesugebėsiu.

– Nesijaudinkit. Gydysit peršalimus, ausų uždegimus ir karpas. Sudėtingesniais atvejais galėsim pasitarti telefonu. Pasitikėkit savim. Jei tiek pasiekėt, vadinasi, esat gabi. Nebent nusirašinėjot per visus egzaminus. Juk nenusirašinėjot?

– Žinoma, ne! – užsigavusi atšauna ir iš karto nurimsta.

– Vadinasi, viskas gerai.

Ištisia jai virtuvės rankšluostį ašaroms nusišluostyti (geriau jau į jį nei į paklodę) ir prisipažįsta, kad reikalai virtuvėje nekokie – nežinia, ką daryti su pervirtais spagečiais ir perdžiūvusią mėsa.

Patiekalui skubiai pataisyti užteko trupučio sviesto ir stiklainio pomidorų padažo. Moteris kone išizeidžia, kad prie spagečių nėra parmezano sūrio, bet susilaiko nieko nesakiusi. Jau gana, kad apsiašarojo...

Vakarieniam aptaria keletą pacientų, kurie galėtų sudaryti keblumą. Santūriai besišypsant paraudusios akys praskaidrėja, ir galima tikėtis, kad įtampa atslūgo. Žeromas moterį patikina, kad mokėti verkti yra gerai. Išsiverkus dažnai palengvėja. Bet vyras neverkia. Vyras tvirtas ir nerodo jausmų. Vyruvi nevalia duoti valią emocijoms. Dar vaikystėje jam sakydavo: „Neverk, tu vyras!“ Per pastaruo-

sius mėnesius jis nė karto nebuvo pravirkęs. Bet sielvartas jį graužia kaip rajus vikšras pavasarį sužaliavusį lapą. Jam atrodo, kad skausmas, išsiveržęs visiems laikams ir nepagailėjęs jo akių, bent leistų jam atsikvėpti.

Bet...

Liūdesys įsitaisė, neatsiklausęs jo nuomonės. Ir jaučiasi kaip namuose. Veltui Žeromas stengiasi prasiblaškyti, kas iš to, jei liūdesys niekur nedingsta, tūno kamputyje, pasirengęs išsiveržti vos tik jam atsipalaidavus. Pravėrus degančių namų duris, išsiveržę dūmai prasiskverbia į kiekvieną angelę, graužia akis ir trukdo kvėpuoti. O kokius ugniagesius kviesti, kilus štai tokiam gaisrui?

Karolina šiaip ne taip išpeša iš Žeromo pažadą atsiliepti į jos skambučius, gąsdindama, kad priešingu atveju neužmigs. Ir paskutinįkart vienas kitam nusišypsoję, abu grįžta į savo kambarius.

Keistai čia jiems susiklosto. Žeromas pasikviečia Karoliną, kad jam padėtų, o galiausiai pačiam tenka ją guosti.